

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Torill Espedal
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 04

Vår dato
18.10.2013
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2007/441-472
Deres ref.

HAMOS Forvaltning IKS
Grønøra
7300 ORKANGER

HAMOS Forvaltning IKS - oversendelse av inspeksjonsrapport for gjenbrukstorget i Hemne kommune - kontrollaksjon mottak og mellomlagring av farlig avfall 2013

Vedlagt følger inspeksjonsrapport fra kontroll av bedriften 27.09.13. Det ble funnet 3 avvik fra miljøregelverket. Bedriften må skriftlig redegjøre for hvordan de skal følge opp avvikene innen 20.11.13. Fylkesmannen varler gebyr for kontrollen på kr. 4.500-.

Fylkesmannen viser til vår kontroll ved virksomheten 27.09.13.

Bakgrunn for kontrollen

Tilsynet var en del av en landsomfattende kontroll med mottaks- og mellomlagringsplasser for farlig avfall for å se hvordan de håndterer farlig avfall som kommer til anlegget.

Inspeksjonsrapporten

Vedlagt ligger vår inspeksjonsrapport, som er utarbeidet på grunnlag av denne kontrollen.

Dersom virksomheten mener at rapporten inneholder faktiske feil, ber vi om tilbakemelding på dette **innen 2 uker** etter at brevet er mottatt. Dersom vi ikke hører noe innen denne fristen, regner vi med at det ikke er noe å bemerke. Rapporten regnes da automatisk som endelig.

Retting av avvik

Bedriften plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i rapporten, slik at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

I medhold av forurensningsloven § 49, setter Fylkesmannen krav om skriftlig tilbakemelding **innen 20.11.13** om hvordan bedriften vil følge opp påviste avvik og anmerkninger.

Fristfastsettelsen kan påklages til Miljødirektoratet (tidligere Klif) innen to uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes via Fylkesmannen.

Vedtak om kontrollgebyr

Det følger av forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 39-1 og 39-3 at forurensningsmyndighetens arbeid med kontroll av virksomheter er gebyrbelagt. Gebyret skal dekke myndighetenes kostnader for planlegging, reising, gjennomføring og oppfølging av kontrollen av virksomheten.

Bedriften er i sin utslippstillatelse ikke plassert i risikoklasse/gebyrklasse og skal derfor betale gebyr etter laveste sats. Dette innebærer at det skal betales gebyr etter sats 4, jf. jf. forurensningsforskriften § 39-6. Dette vil si **et gebyr på kr. 4.500,-**.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Torill Espedal
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg: Inspeksjonsrapport for gjenbrukstorget i Hemne kommune

Kopi m/vedlegg:
Hemne kommune

7200 KYRKSÆTERØRA

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Telefaks: 73 19 91 01

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nr.: 2013.037.I.FMST

Inspeksjonsdato: 27.09.13

Informasjon om virksomheten

Navn: HAMOS Forvaltning IKS	Bedriftsnr: 975 943 550 Foretaksnr. (morselskap): 975 936 333
Adresse: 7300 Orkanger	Besøksadresse: Grønøra
Telefon: 72 48 37 00	E-post: firmapost@hamos.no
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 Innsamling ikke – farlig avfall	

Kontrollert anlegg

Navn: Gjenbrukstorget, Kyrksæterøra	Anleggsnr.: 1612.0020.01
Kommune: Hemne	Tillatelse sist oppdatert: 22.01.98
Kontrollert tidligere: 2006	Risikoklasse: 4

Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Frode Karlsen Odd Jarle Svanem (innom på slutten av tilsynet)	Fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag: Gunhild Flaamo, Torill Espedal
---	---

Følgende hovedtema ble kontrollert ved bedriften

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Avviksbehandling
- Risikovurdering
- Oppfølging av tidligere kontroll

Resultater av kontrollen

Kontrollen avdekket 3 avvik i forhold til regelverket.
Det er ikke gitt noen anmerkninger.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen ber om en skriftlig redegjørelse på hvordan bedriften skal rette opp forholdene innen **20.11.13**.

Definisjoner

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelse eller dispensasjoner).

Anmerkning: Et forhold som miljømyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Offentlighet i forvaltningen

Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten, jf. offentlighetsloven.

Informasjon om regelverk og hjelpemidler

Forurensningsloven = Lov om forurensninger og om avfall

Avfallsforskriften = Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

Internkontrollforskriften = Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter

Forurensningsforskriften = Forskrift om begrenning av forurensning

Bedriftens utslippstillatelse datert 22.01.98.

Ytterligere informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på

www.regelhjelp.no

Avvik

Det ble funnet følgende avvik som resultat av Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: *Avfallsforskriften kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13), tillatelse gitt 22.01.98 i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.*

Grunnlaget for avviket:

- 1.1. Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall (*Avfallsforskriften § 11-5*).
- 1.2. Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (*Tillatelses vilkår nr. 6 og avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

Kommentarer:

1.1

Farlig avfall som f.eks. byggisolasjon, golvbelegg og cellegummi sorteres ikke ut ved anlegget, men legges i restavfallet. Bedriften sender containere med restavfall videre til ny sortering hos HAMOS sitt anlegg i Orkanger.

Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Det må derfor legges til rette for utsortering av farlig avfallsfraksjoner som byggisolasjon, cellegummi, vinylbelegg etc. på gjenbrukstorg.

1.2

Bedriften opplyser at det ikke føres journal for farlig avfall som mottas ved anlegget. En slik journalføring har aldri blitt praktisert og de ansatte var ikke kjent med at det stilles krav om dette.

For å være sikker på at farlig avfall ikke kommer på avveie, eller at avfall forsvinner, er det viktig å ha oversikt over mengde farlig avfall som går gjennom anlegget i løpet av året. Alle fraksjoner med farlig avfall skal derfor journalføres. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde farlig avfall, typer farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse mv.

Dataene skal rapporteres videre til Fylkesmannen gjennom en årsrapportering med frist 1. mars hvert år.

Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§ 11-5 og § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2)*

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket:

- 2.1. Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp. (*Avfallsforskriften § 11-5 og § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2*)

Kommentarer:

Det meste av farlig avfall lagres i låsbar container inne på området som er til dels inngjerdet. Isolerglassruter med PCB eller klorparafiner blir lagret utendørs. Lagringen foregår ikke under tak, presenning eller liknende beskyttelse mot vær og vind. Dette kan gi mulighet for lekkasjer av PCB eller klorparafiner til vann eller grunn.

Avvik 3: Virksomhetens internkontroll har mangler

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2.ledd nr.1-8.*

Grunnlaget for avviket:

- 3.1 Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)
- 3.2 Virksomheten har ikke rutiner for avviksbehandling (nr. 7)
- 3.3 Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller har mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (nr. 6).

Kommentarer:

3.1

Ansatte hadde mangelfull kompetanse om ulike typer farlig avfall som mottas ved anlegget. Eksempelvis:

- bygningsavfall som kan inneholde PCB (fugemasse, murpuss/avrettingsmasser, maling etc.)
- gulvbelegg (vinylbelegg inneholder ftalater og tungmetaller)
- isolasjonsmateriale som ekspandert plastbasert isolasjon av typen EPS (isopor ol./XPS (byggeskum)
- cellegummi (bromerte flammehemmere)

Avfall fra bygge- og riveprosjekter består ofte av store mengder farlig avfall. Feil håndtering av dette avfallet kan være kilde til forurensning og skade helse og miljø fordi avfallet inneholder miljøgifter. Det er derfor viktig å behandle dette avfallet på en forsvarlig måte. Ytterlige opplysninger om ulike byggavfallstyper finner en i faktaarket M-29 2013 utarbeidet av Miljødirektoratet (tidligere Klif) (<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M29/M29.pdf>).

3.2

Bedriften har ingen rutine for journalføring av avvik som oppstår. Det er utarbeidet et skjema for registrering av avvik på ytre miljø (utslipp til luft, vann og grunn), men det var ingen fast rutine for bruk av dette. Siste registrerte avvik var fra 2010.

3.3

De ansatte er ikke kjent med at/om HAMOS sentralt har gjennomført en miljørisikovurdering av aktiviteten ved gjenbrukstorget med hensyn på utslipp til ytre miljø (luft, vann og grunn).

Generelt skal virksomheten systematisk kartlegge farer og problemer ved sin aktivitet. På bakgrunn av dette skal en vurdere risiko og utarbeide planer og tilhørende tiltak for å redusere risikoforholdene. Det er viktig at dette er gjort for det konkrete anlegget, og med involvering av de ansatte på stedet. Det burde foreligge en risikovurdering av blant annet;

- Mottak og håndtering av betong
- Lagring av isolerglassruter med PCB eller klorparafiner
- Om overflatevannet kan inneholde miljøskadelige stoffer og om dette burde vært rensert etter oppsamling.
- Faren for at farlig avfall havner i restavfallet.
- Om det er spesielle typer farlig avfall som ikke kan lagres sammen (jf. ADR-regelverket)

Anmerkninger

Fylkesmannen har ingen anmerkninger.

Andre forhold:

Overvannshåndtering

Overflatevannet fra anleggsområdet ledes direkte ut i tiliggende bekk. Det ble registrert flere kummer inne på området, men etter det som ble opplyst under kontrollen er ikke overflatevannet koplet til f.eks. en oljeavskiller. Dersom det oppstår uhell med maskiner på anlegget og/eller søl/lekkasjer fra avfallet som kommer inn til anlegget kan det være fare for forurensning til bekken (jf. avvik 3 om miljørisikovurdering).

I de nyeste tillatelsene som Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har gitt til anlegg (gjenbrukstorg/miljøstasjoner/sorteringsanlegg) som tar i mot og mellomlagrer farlig avfall, er det satt krav om oppsamling av overflatevann fra anlegget. Videre er det stilt krav om at oppsamlet overflatevann skal ledes til sandfang og oljeutskiller før utslipp til kommunalt nett eller resipient (grunn/bekk/elv/sjø). Avløpsvannet fra oljeutskilleren skal prøvetas to ganger per år.

Det må derfor påregnes at det vil bli endringer i eksisterende tillatelser på dette området, og at kravene til faste dekker og håndtering av overflatevann vil bli skjerpet.